

KALPAS UOGINIUS

KŪČIŲ IR KALĖDŲ ŠVENČIŲ
PAPROČIAI VABALNINKO VALSČIŲ

Yra manoma, kad senovės lietuvių tikiąba lietuvių būdai yra padarę tokios stiprios įtakos, kad krikščionybė įvairiais būdais veikdama, nors ir gerokai yra pakirtusi lietuvių tautinį atsparumą, tačiau senovės tikybos įtakos dar ir po šiai dienai neįstengia visai anuliuoti.

Kai kurios krikščioniškos šventės laiko atžvilgiu visai sutampa su mūsų senovės tikybos šventėmis, tik apeigos yra kiek pakitusios. Tačiau lietuvių ir krikščioniškas šventes pajavirina senųjų švenčių apeigų liekanomis. Turtingiausias senovinių papročių šventės Lietuvoje, mano atminimu, buvo Kalėdos, prasidedančios Kūčiomis. Kūčių dieną Lietuvoje beveik kasmet gražiai pasnigdavo. Laukai, miškai, kaimai ir vienkiai gražiai pasipuošdavo krištoliniais žvilgančiais baltutėliu rūbu taip, kad ne tik akiai gražu buvo, bet ir sielai mielai užburdavo. Nebe reikalo poetas apie tai sako:

“Tupinėjo snieguolėlės,
lyg dausų paklydę gėlės,
balta staltiese jos kloja,
lyg į vatą suvynioja,
grubų vaizdą rudenies”...

Gal dėl to žavaus grožio, iš senovės laikų švenčių metu lietuvis jausdavosi dviasia pakilęs. Jauki, linksma nuotaika ir nemaža įvairių žaidimų lydyje lietuvis per Kūčias ir Kalėdų šventes.

Kūčių dieną iš pat ryto lietuvių namuose viešpatavo ne kasdieniška rimtis. Šeimininkai tvarkėsi sodyboje valydamiesi kėmus, trobas, ruošdami gyvuliams pašarą, kad švenčių dienomis kuomažiausia sugaištų ruošai. Šeimininkės labai rūpestingai trūsėsi po namus, ruošdamos Kūčių stalui tradicinius valgius ir tvarkydamos butą. Rengimasis Kūčioms sudarydavo ypatingą nuotaiką. Žmonės per visą dieną pasninkaudavo, beveik nieko nevalgė. Tik mažiesiems, kad jie besipainiodami motinoms po kojų alkani nezirstų, buvo duodama pavalgyti ir tai “sausai” ir taupiai.

Vos tik dienelei temstant, vyresni vaikai dažnai bėgdavo kiemam pažūrėti ar dar nepatekęjo danguje žvaigždutė, ar jau ne laikas sėsti už Kūčių stalo. Per visą dieną buvo tokia iškilminga nuotaika, jog namuose kiekvieniame įvykyje buvo spėjama lemtis. Besirušiant kartais kai ko šeimininkei pritrūkdavo, bet skolinai pas kaimyną — nevalia! Paskui per visus metus savo nieko neišteksi. Susibart su kuo tą dieną — per visus metus tik barniai ir teadėtų namuose... Trobą pašlavus, sąslavos nebuvo išnešamos. Kitaip, per visus metus svečiai šių namų nelankytų.

Prieš vakarienę šeimininkas atnešdavo ir po staltiese ant stalo paskleisdavo truputį šieno, kuris vakarienes metų įgydavo stebuklingos galios: jį suėdę gyvuliai tapdavo atsparesni ligoms ir geriau tarpdavo. O jei po tuo šieneliu atsirasdavo kokių grūdelių ir dar poromis, — tatau lėmė labai derlingus metus. Stalo viduryje, tarp valgių statydavo kryžių ir tris uždegtas žvakes. Pagal išgales uždegdavo gražiausiai išpuoštą eglutę.

Pats šeimininkas, o kartais samdinsys berniokas, nešinas dubenį kisielių, eidavo tris kartus apie namus. Kiekvieną kartą šeimininkės klausiamas: — “Kas eina?” atsakydavo “Ponas Dievas”, — “Ką neša?” —

“Šventas Kūčias!” — “Kam skiria? — “Geros valios žmoniems”. Pagaliau visiems apie stalą susirinkus šeimininkui vedant sukalbėdavo maldą ir pasidalinę plotkelę pradėdavo vakarieniauti. Jei plotkelė, ar nors jos gabalėlis, nukrisdavo žemėn — blogas ženklas! Kas nors iš vakarienes dalyvių mirs.

Pagal tradiciją Kūčioms būdavo paruošiama nemažiau 12 patiekalų, bet nieko mėsiško. Beveik visur būdavo teikiama juoda ir balta duona, pyragėliai, įvairiai paruošta šviežia žuvis, daržovių mišrainė, avižinis ar uogų kisielis, marinuoti grybai, sližikai su aguonų pienu, marinuota, kepta ir paprasta silkė, ant aliejaus keptos bulvės, rauginti kopūstai, kepti obuoliai ir t. t. Kiekvienas vakarienes dalyvis kiekvieno patiekalo turėjo nors nedaug, bet būtinai valgyti.

Bevakarieniaujant būdavo traukiama iš po staltiesės šieno stiebelis. Ištraukusiam ilgą, reikėdavo ilgą gyvenimą, trumpą — atvirkščiai. Pasitaikius ištraukti šiaudelį su dviem slanksteliais — reikėdavo ištekti arba apsivesti. Pavalgius, šeimininkas sveikindavo visą šeimyną, linkėdamas kiekvienam visų širdies troškimų išsipildymo ir šiek tiek sulaukti kitų Kūčių. Kas nors iš šeimos visų vardų taip pat gerai linkėjimais atsakydavo šeimininkams. Po vakarienes šeimininkas šieną išnešdavo ir po truputį padalinėdavo gyvulėliams, kad jie būtų sveiki ir gerai tarpų. Rastus po šieneliu ant stalo grūdėlius, sušerdavo geriausiai avelai, kurios paskui tik paustytais žmogui nugalėdavo karpas ir kitokius šašus. Jaunimas išėjęs į kiemą, iš stogo traukdavo po vieną šiaudą. Kuriam pasitaikydavo šiaudas su dviem slanksteliais, tas jau drąsiai grąlėjo siūdintis vestuvinius drabužius. Jei kam, kitiems dar belvankt, pavykdavo slapta išslinkti kieman ir tris kartus spėjus apie trobą pažvelgti pro langą vidun, matydavo koks likimas jį ar ją laukia ateinančiais metais. Merginos gi, slapta prislinkusios prie kaimyno gyvenamojo namo sienos, priguldusios klausydavosi kas viduje kalbama. Jei nugirdavo ką nors panašaus į žodelį “sėsk” — reikėdavo negerai, jei “eik laukan” — gerai, reikšia greitą ištekimą.

Po vakarienes stalas nebuvo nuvalomas. Visos maisto liekanos palikdavo nakties metu neva atsilankysiančioms šių namų mirusiųjų vėloms pasivaišinti. Merginos atsinešdavo grydion po glėbį malkų ir skaičiuodavo pliauskas. Kuriai išeidavo pora — gerai; ištekęs; kuriai vienas — negerai, dar teks mergauti.

Tą patį būrimą merginos vykdė ir kitais būdais. Kieme apglėbdavo štakietų tvorelę ir skaičiuodavo apglėbtus štakietus. Porą — reikė gerai, vienetas — negerai, teks mergauti. Arba nusiavusios batelius atbula ranka mesdavo sau per galvą užpakalin. Paskui žiūrėdavo kaip batelis nukritęs, jei smagaliu į namus — dar liksi namie, jei priešingon pusėn — vadinasi, ištekęs. Burdavo ir iš kurios šalies piršliai atvyks. Apžergdavo lazdas ir nujodavo daržę į patvorį, kur neseniai buvo sivilinta kiaušė ir stipriai tvodavo lazda į tvorą tol, kol išgirde kaimo šunės pradėdavo loti. Iš kurios pusės pirmas šuns balsas pasigirdavo, iš tos pusės

turėjo atjoti išsvajotaisi bernuželis.

Būdavo buriama dar su vašku arba švinu, kuriuos ant liepsnos ištirpinus, liedavo į šalto vandens indą. Tuo būdu susidarydavo įvairiausių figūrėlių. Jei kuriai patekdavo figūrėlė panaši į karietą, reikėdavo ištekti; jei panaši į karstą — reikėdavo mirtį; jei panaši į lopšį — reikėdavo susilaukti kūdikio, o jei tas burtas atitekdavo netekėjusiai — fatališkas likimas! Būdavo ir asarų ir juokų... Dar būdavo ir taip: didelio dubens kraštus apklijuodavo įvairiais, pačių beburiančiųjų išrašytais sakiniiais, popierio gabalėliais; dubenį pripildavo vandens ir įdėdavo vidun skiedrą ant kurios pastatydavo degančią žvakutę ir vandenį sujūdindavo. Prie kurio popieriaus gabalėlio žvakutė priplaukusi apsisistodavo, tai reikėdavo atsakymą. Atsakymai būdavo labai įvairūs. Priklausė nuo pačių beburiančiųjų sugebėjimo juos išrašyti.

Kaip žinia, moteriškos visada yra smalsios ir viską nori žinoti, o tik vienintelė metuose būdavo proga. Kartais beveik per visą naktį ir įvairiais būdais burdavo.

Jei kelioms jau buvo lemta ištekti, tada laimingosios norėdavo sužinoti kuri ištekęs pirma. Šią atsakymą išreikšdavo iš vargšo gaidelio tokiu būdu: suinteresuotosios sutūpdavo viena prieš kitą ir kiekvienas ties savi mąstėdavo grūdų. Atneštas mieguistas gaidys būdavo paleidžiamas ir kurios grūdus pirma lemdavo, toji buvo pirmoji kandidatė prie altoriaus. Gi, kurioms ištekti pavartotieji burtai nelėmė, tos naktį 12 val. eidavo prie tvenkinio, prasikirsdavo eketę ir parsinešusios iš jos kibirą vandens, suskačiuodavo jame esančius ledo gabalėlius. Kiek gabalėlių, tiek metų joms dar buvo lemta mergauti.

Kurioms buvo lemta mergytės stonas pakeisti, tos domėdavosi savo būsimųjų grožiu. Atgreždavo į duris veidrodį, iš šalių pastatydavo po degančią žvakę ir nuogos sėdėdavo prieš veidrodį tol, kol išsvajotaisi pasirodydavo. Norinčios sužinoti būsimąją vardą, popierio lakštą sukarpydavo mažais gabalėliais, kiekviename jų įrašydavo žino-

mus vyriškus vardus, susukdavo ir nakčiai padėdavo sau po pagalvį. Naktį nubudusi patamsy imdavo kuris tik pakliuvo. Pasišvietusi skaitydavo savo būsimąją vardą...

Pačios “nelaimiausiasios” vakare suvalgydavo po 9 silkes ir negėrusios atsiguldavo. Jei sapne tokia “vargšė” pagirdydavo vyriškis — reikėdavo, jog ateinančiais metais ji vis dėlto ištektų, o jei niekas trokštė vandenilio neatnešdavo — blogai, ji turėjo dar bent metus pasilikti vainikuota.

Ne tik merginos, bet burdavo moterys — šeimininkės, bernai samdiniai, ir patys gaspardoriai. Šeimininkės iš slizlių teslų pridirdavo įvairiausių figūrėlių ir pavoždavo jas po nemazgotom lėkštėm, iš po kurių, kas norėjo sau ateitį burti, turėjo traukti vieną. Kas ištraukdavo kopėčias — pranašavo mirtį ir tiesų kelią į dangų: kam pateko maldaknygė — turėjo pasilikti davatkauti; kuriai merginai patekdavo lopšys — iš tos gerokai prisijuokdavo. Bernai, norėdami išburti savo likimą, atsikėlę nuo stalo stipriai spirdavo koja durų link taip, kad nusiristų klumpė. Jei klumpė nukrisdavo smagaliu į duris — reikšia bernas išeis kitur; o jei į gryčią — reikšia pasiliks čia kitiems metams ir t. t. Šeimininkai, norėdami sužinoti kodėl bus sekantieji metai, sukarpydavo daržę ugnį ir stebėdavo kaip ugniakuras rūksta. Jei dūmai kildavo stačiai aukštyn, reikė gerus metus, gerą derlių, o jei skleidavosi pažemiu — pranašavo blogą derlių, blogus metus.

Kūčių nakties burtai buvo žinomi visoje Lietuvoje, nors kiekviename krašte, net kiekvienoje parapijoje vis būdavo kiek kitiški. Nemaža buvo ir tokių pat. Mano čia paminėti būdavo vartojami mano gimtame Uoginių sodžiuje, Antašavos parapijoje, Vabalninko valsčiuje.

Mano atminimu, tiems burtam jau niekas rimtai netikėjo. Tai buvo jau tik žaidimai laikui pavairinti. Kaimas juk beveik jokių kitokių pramogų per metus neturėjo. Būrimai, būdavo, sudaro romantišką, linksma nuotaiką ir ne tik tam vakarui, bet dar ilgam po švenčių. Ne tik jaunimas, bet ir vyresnieji turėjo iš ko pasijuokti, o ypač, jei kartais kuriam kas nors panašaus įvykdavo.

Po tylios, mistiškos burtų nakties, išaušta šaltas, bet linksmas Kalėdų rytas. Jau iš tolo girdėdavosi bažnyčios varpus skambant. Visais keliais žmonės važiuodavo bažnyčion. Po pamaldų vieni kitus nuosirdžiai sveikindavo, linkėdami “Linksmų Kalėdų” ir vėl kiekvienas skubėdavo namo, kur laukė jau kalėdiniai stalai ir alutis baltapatutis.

Kiekvienas metų laikas mūsų tėvynėje turėjo savo “monus”, žavę, burtus, kurie mieliai nuteikdavo nuo kasdienių darbų pavargusius žmones, suteikdami jiems, tam tikra prasme, dvasios peno.

Dabar, bolševikų okupuotoje Lietuvoje viso to žavėsio ir linksmumo jau nebėra. Bolševikai draudžia Kūčias ruošti, ypač Kalėdas švęsti. Specialūs rajonuose kulto reikalams įgaliotiniai seka ir “juoduose” sąrašuose įregistruoja tuos, kurie tas šventes švenčia. Ištikus reikalui, apie juos gerai neatsiliepi. Žmonės tai pajunta, kai tenka vaikams į mokyklą, ypač į aukštąsias stoti, arba kokio nors darbo valdžios įstaigoje ieškant. Rengiamieji specialūs priešreliginiai mitingai, kurių metu tokių papročių gerbėjai pajaukiami. Kūčios ir Kalėdos dabar tenai liūdnos ir graužios. Nėra namų iš kurių kas nors nebūtų Sibiran ištremtas, kalinamas, nužudytas, ar pabėgęs. Daug pasenusių tėvų dūsauja minėdamą savo išsilaukusius pasaulį, arba jau žuvusius vaikus.

SKAITYK PATS IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

PIRMŲJŲ KALĖDŲ MISTERIJA

Jau čia pat, vos už 30 metų, bus du tūkstančiai metų nuo Kristaus gimimo, bet niekas tikrai nežino, kada tikrai Kristus gimė. Istoriniai tyrinėjimai neįstengė nustatyti tikslios gimimo datos. Tačiau apskiai įrodymų yra, kad ta data nebuvo gruodžio 25 diena.

Paprotys švęsti Kristaus gimimo dieną gruodžio 25 d. prasidėjo Romoje kažkuriais metais ketvirtajame šimtametyje nuo krikščioniškosios eros pradžios. Iki tol daugumas krikščioniškųjų bendruomenių, jų tarpe Egiptas ir Antiochija, Giminą šventė sausio 6 dieną. Taip pat kalendoriniai Kristaus gimimo metai nėra tikri.

Senieji bažnyčios dokumentai neturi jokio oficialaus paaiškinimo, dėlko Roma pasirinko gruodžio 25. Daugumas mokslininkų yra nuomonės, kad tatau padaryta norint sukrikščioninti romėnų pagoniškąsias žiemos šventes saturnalijas — saulės grįžimo džiaugsmo dieną.

Tokios šventės idėja buvo gimusi — niekas negali atspėti — kiek tūkstančių metų prieš Kristų. Kalėdų tikriau žiemos švenčių idėja yra pačios žmogaus prigimties istorija. Tai širdžių gėlmės gimstas visuotinis troškimas atsinaujinti, fiziniai ir dvasiniai atsigauti, nuo rūpesčių ir baimės, tamsos ir šalčio išsigelbėti, o kas daugiau gali vilčių suteikti, naujo ryžto priduoti ir nauju gyvenimo teigimu uždegti kaip ta diena, kurią šviesos, šilumos, gyvybės ir džiaugsmo šaltinis — nenugalimoji saulė mums grįžta — Dies Natalis Invicti Solis.

Nenugalimos Saulės
Gimimo Diena

Nors yra aiškinama, kad Nenugalimos Saulės Gimimo Diena — gruodžio 25-ji buvo pirmausia pradėta švęsti Mesopotamijoje, iš kur persimetė į Graikiją, į Romą ir į Dunojaus paupius, o iš ten tolyn išsiplatino tautų ir genčių tarpe šiaurėje. Bet galėjo ir logiškai turėti viskas prasidėti šiaurėje, kur saulė yra daug švelnesnė ir meilesnė kaip Pietuose ir kaip šviesos ir šilumos nešėja labiau reikalinga, dėlto labiau mylima.

Metų sezonų universalinė drama senovėje buvo tikrai dramatiška aiškinama. Ruduo ir žiemos artėjimas rodė, kur kažkur, tik dievams ir demonams prieinamoje stichijoje tarp aukštutinio pasaulio ir požemių vyko kažkokia žūt būtinė kova, kurios rezultate visas pasaulis atsidūrė pavojingame balanse. Gerieji dievai, aišku, buvo pagalbos reikalingi ir žmonės nenorėjo sėdėti rankas sunėrę ir pasyviai laukti kovos rezultatų tarp tvarių ir šviesios dienos arba chaoso ir amžinos nakties. Dėlto visos šventės buvo pilnos ir visiems dievams ir net demonams gausios aukos nešamos, aukurai kurenami, gyvuliai, geriausias maistas, auksas, brangenybės, o kai kur kai kada ir žmogaus gyvybė aukojama.

Saulės grįžimo diena buvo tikroji naujų metų diena, nes nuo kada tiksliau nauji metai gali prasidėti, jei ne nuo saulės grįžimo dienos. Dėlto tą šventę celebруojančiųjų keliamas triukšmas juo labiau buvo suprantamas. Dėlto ko daugiau ausis kurtinančio garso, sproginėjimų, šūkavimų, ragų ir būgnų, kad ko labiau nugalėdus pikarąsias dvasias ir padrasinus gerąsias. Tos saulės pergalės šventės senovės Romoje vadinosi saturnalijomis, o nordikių šiaurėje buvo vadinamos Jule. Kaip mūsų pratėviai jas vadino, deja — neturėdami savo ra-

to neužrašė ir vėliau patys pamiršo...

Gruodžio 25 d. Kalėdoms netinka

Kaip jau minėta, Kristaus gimimo data atkelta iš sausio 6 d. į gruodžio 25 d. ne dėlto, kad kas nors būtų tikrą Jėzaus gimimo datą nustatęs, bet dėlto, kad Romos imperijoje įsistiprėnusi Krikščionybė norėjo iš pagonių paveržti jų saturnalijas.

Gruodžio mėnuo yra lietingas ir šaltas kalnuotoje Judėjoje, kur Jėzus gimė. Tai yra metų laikas, kuomet piemenys savo avių bandas ne ganyklose gano, ypač per naktis, o pastogėse olose ir panašiose užuovėjose laiko, tik ne lauke. Kas kita šiltas vasaros ir rudens mėnesiai, kai dienos yra per karštos avims ganytis, dėlto jas piemenys dažniausiai į ganyklas išsivaro naktimis. Šv. Klemenasas Aleksandrietis (Stromata) Kristaus gimimo datą nustatė buvus gegužės 20 dieną.

Prielaida, kad Jėzus yra gimęs gruodžio 25 d. 1 metais po Kristaus yra padaryta pagrindine krikščionių kalendorius premisa visame pasaulyje. Ši data dalina žmonijos istoriją į dvi dalis: — Prieš Kristų ir Po Kristaus — B. C. ir A. D. (B. C. yra angliškai sutrumpinimai Before Christ; A. D. yra sutrumpinimai lotyniško Anno Domini — Viešpaties metais). Dabar tvirtinama, kad krikščioniškojo kalendoriaus autorius romėnas vienuolis Dionysius Exiguus buvęs silpnas aritmetikoje ir Kristaus gimimo metus į vieną ar kitą galą nukėlęs bent šešiais metais.

Prieš Dionisijų, Romos imperijos kalendorius savo pradžią turėjo nuo Romos miesto įsteigimo datos. Norėdamas Kristaus gimimo datą padaryti istorinio posūkio data, vienuolis Dionysius tą gimimo datą klaidingai nustatė buvus 754 metais pagal senąjį Romos kalendorių. Bet Dionysijui prieštarauja pats Naujasis Testamentas. Šv. Matas savo evangelijoje pasakoja, kad Kristus gimė karaliaus Erodo dienomis ir nurodo, kad Erodas dar pora metų po Kr. gimimo tebegyveno. Erodas mirė pagal Romos kalendorių 750 metais, iš ko darosi aišku, kad Kristaus gimė ne vėliau kaip 748 metais arba visais 6 metais anksčiau negu krikščionių kalendoriuje nustatyta.

Kristus gimė 7 metais anksčiau

Galutinį biblijinį įrodymą pateikia šv. Lukas savo užrašuose pareikšdamas, kad Jėzus buvo 30 metų. Jėzus buvo “apie 30 metų amžiaus” kai pradėjo reformacijos veiklą “penkioliktais Tiberijaus viešpatavimo metais”. Šis nurodymas dar labiau sustiprina kitus įrodymus, kad Jėzus gimė bent 7 metais anksčiau, tai yra 7 B. C.

Mokslininkams ši septyniais metais anksčiau data yra ypač priimtina dar dėl to, kad ta data lengviau padeda išaiškinti misteriją tos paslaptingos žvaigždės, kuri pasak šv. Matą atvedė tuos orientališkus išminčius į Jėzaus gimimo vietą — vad. Betleju. Mat, 1603 metais žymusis astronomas Johannes Kepleris pastebėjo nepaprastą Jupiterio ir Saturno planetų konjunkciją (susigretinimą), kas sudarė įspūdį, kad nakties danguje yra pasirodžiusi nauja didelė ir nepaprastai skaisči žvaigždė. Keplerio apskaičiavimu, tokia pat konjunkcija turėjo įvykti 1,610 metais anksčiau, tai yra 7 B. C. arba tikraisiais Kristaus gimimo metais.

Plačiai paplitusi pasaka, kad (Nukelta į 2 psl.)

KALĖDOS APKASUOS

Lietuvos Nepriklausomybės kovų metais

1919 metai. Artėja Kalėdos, kišenėse, dar kaspinas atsargi o mes stovime bare prieš užsai-
lusią Dauguvą. Kai visą laiką apsišarvavę šliaužioji po ap-
ant diržo nešioji pilnas šovini-
nus šovinių, tai rodos, kad jos
daugiau kaip 10 kg.
Rankinės granatos iki kruvinumo. Rodos, šiai
u diržo, krokodilo kiaušiniai kaip būtų patogūs pasislėpti be

diržo. Žemės, kurios buvo
apie juosmenį, subyrėjo į ko-
jines ir trinesius pushačių auli-
kuose. Būtinai ir kojas turi
persiauti. Kai jau visko apsi-
valai, tai dar norisi į koki nors
nelygų kampą nugara patrin-
ti. Mat, mes šliaužiojam po
apkasus, o kiti šliaužioja mū-
sų nugaromis.

Kurią dieną baras ramesnis,
tai būdinčiam ruožo po vieną
išsirengę ruošdavomės sau pir-
tį. Katiliuko vandens turėda-
vo užtekti persiplauti vienam.
Draugas tau trina nugarą, pats
sau plaučius, kur pasieki, ir
sausas rankšluostis daro ga-
lutinį sprendimą. Šitoki apsi-
plovingą laikydavome didžia-
sia prabanga ir vadinavom
"katiline pirtimi".

Vandenių apsirūpinimą
apsiūdavome metu, ir priešais
nepastebėdavo. Būtinai buvo
bolševikams. Jie buvo aukštu-
moje ir daugiausia neapgyven-
tam krante. Nors jie vandeni
atsigabendavo, bet jo neužtek-
davo. Pritrūkę nuliūdavo pa-
kalnėn iš upės posimė. Kai
ramu, daugiausia iš ryto,
dviem ar vienu katiliuku neši-
nas kareivis be ginklo artėda-
vo prie vandens. Mūsiškiai
kartais paleisdavo atskirą šū-
vį. Būdavo atsitikimų, kad su-
žeisdavo, ir tada turėdavo dar
du atleiti pasiūti sužeistojai.

Būdavo, kad kareivio nema-
tyti, bet jau šaukia:

— Aš noriu vandens! Aš ne
komunistas, draugai, nešauki-
te!

Tokių žodžių kartodavo ir
artėdavo prie upės, nors iš
mūsų pusės ir jokio atsakymo
negaudavo.

Mums buvo įsakyla nešau-
dyti į neginkluotus, kurie ei-
na vandens. Jie tai greit pa-
stebėjo ir jau drąsiai rodyda-
vos prie vandens, nei kviesda-
mi pasikalbėti. Jei koks mū-
siškis gąsdindamas iššaudavo,
tai tuojau šaukdavo:

— Ja ne komunist!

Mes iš jų sužinodavome,
koks dalinys, kiek tarp jų yra
komunistų, kurie tie komunis-
tai apsisotė ir t. t. Kai komu-
nistų nėra apkasė, tai pasako.
Jei atsakys "Neznaju" (neži-
nu), vadinasi, komunistas jį
seka ir jis negali nieko kalbėti.
Sužinodavom ką jie valgo, ar
nori kariauti, kodėl lenda į
mūsų šalį.

Lygiagrečiai su rusų apkasais
ėjo geležinkelio bėgiai. Jais
traukiniai nuolat nevazinėda-
vo. Atvažiuodavo tik šarvuotas
traukinys, kuris nesigailėjo šo-
vinių. Jie turėjo dvį patran-
kas, bet ir jos daugiausia šau-
dydavo tik tada, kai šarvuot-
tis atvykdavo. Laimė, kad jų
sviedinių tik kas dešimtas ar
penkioliktas tesprogdavo. To-
kių apšaudymų būdavo 2 ar 3
per savaitę ir vis naktimis.
Reikėjo būti labai budriems.
Prisidengę artilerijos ugnimi,
jie pūldavo mūsų apkasus per
užsalusią Dauguvą, bet nuo
upės sugrįždavo, palikdami
nemažą nukautų.

Kūčių dieną buvo ramu. Šal-
čio buvo gal 15 laipsnių, bet
nebuvo vėjo. Jautėme kalėdi-
nę nuotaiką. Kūčių vakarą tu-
rėjo atvykti kiti pakeisti mū-
sų. Bolševikai irgi sužinojo
apie būsimąjį pasikeitimą, nes
buvom per daug su jais susigi-
miniavę. Ne tik abiejų pusių
kareiviai susitikdavo ant ledo
pasikeisti pinigais ar kuo kitu,
bet 2 kartą Lietuvos Valstybės
izdas pardavė prekes bolševi-
kams.

Mūsų vyresnybė nutarė mū-
sų bare pradėti puolingą. Mes
daugiausia pūldavom, kai nei
jų, nei mūsų patrankos nekal-
ba. O pamainos metu puol-
mas tikrai bus jiems netikėtas.

Kulkosvaidžius turėjome
sunkaus tipo — rusų Maksi-
mus. Todėl puolėme be kul-
kosvaidžių, tik šautuvais ir
rankinėmis granatomis. Mū-
siškiai sudarė padidintą pėsti-
ninkų kuopą ir sustiprintą kul-

LINKSMŲ KALĖDŲ...

(Atkelta iš 1 psl.)

Žėsus gimė gyvulių tvarte nėra
kilusi iš šventraščio ir tikria-
usiai yra klaidinga. Šv. Lukas
ramstai konstatuoja, kad Ma-
rija "pagimdė savo pirmgimį sū-
nų ir suvyniojo jį į vystyklus ir
paglėdė jį edžiose, kadangi už-
eioje jiems nebuvo vietos".

Dailininkai ir poetai bei gies-
mių autoriai Vakaruose per šim-
tus metų rašė, tapė ir giedojo,
kad Tautos Kunigaikštis gimė
gyvulių tvarte ar a karvidėje.
Bet tai tik vakariečių vaizduotė
Oriente gyvuliai per naktį bu-
vo laikomi olose ir kalnų pa-
kriaušėse, da nūnai iškastose
minkšto kalkalmenio šone ar-
čiau savo gyvenamo namo. Olos
grindyse būdavo iškastos duo-
bės pašarui įdėti ir tos duobės
atstodavo edžias.

Čiuldamas kiekvieną žygio du-
lyvį.
Salėje kalėdiniai stalai bu-
vo paruošti visai kulkosvai-
džių kuopai. Miliašius padė-
kojo mums Krašto apsaugos
ministerio vardu už tokį sėk-
mingą ir išvermingą žygį. Val-
gydami turėjom papasakoti
savo nuotykius. Be to, turėjom
atgabenti į salę savo grobį, kad
visi galėtų įsitikinti mūsų lai-
mėjimu. Visi džiaugėsi, kad
turėjome vienu kulkosvaidžiu
daugiau. Jis bus jau mūsų nuo-
savas. Deja, netrukus gavome
įsakymą atiduoti jį į Kauną.

Mūsų vadas Miliašius tada
dar buvo kapitonas. Vėliau jis
buvo net pulkininkas leitenan-
tas ir dabar gyvas dūdės Samo
žemėj. Tai buvo kareiviams
atsidavęs žmogus. Švenčių me-
tu ruošdavo bendrą stalą ir bū-
tinai su istorijos paskaita, o
po to visus kareivius iš eilės iš-
būčiuodavo. Sveikindamas ko-
mandą, nesakydavo "Sveiki,
vyrai". Jis sakydavo: "Sveiki,
broliukai". Kareiviai jį gerb-
davo ir mėgdavo. Jis nesiškyš-
tėdavo duoti pamokymų ar pa-
aiškinimų eiliniam kareiviui.
Jam išvykus kitur, mūsų kuop-
pa neteko bendro švenčių sta-
lo ir geriausio vado.

Sateikis

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų Metų visiems
savo klientams, draugams ir pažįstamiems linki

KAZYS MALONIS
REAL ESTATE, INSURANCE, NOTARY PUBLIC

6918 South Talman Avenue Chicago, Ill. 60629
Tel. P.Rospect 8-2071

Linksmų šv. Kalėdų švenčių linki visiems
savo klientams ir draugams

MARQUETTE FASHIONS
Moterų Rūbų Krautuvė
S. IR Z. JURKŪNAI
2438 W. 63rd St. Tel.: HEmlock 4-4321

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
linkių visiems savo kostumeriams,
draugams ir pažįstamiems
GINTARAS RESTAURANT
VANDA IR VACLOVAS DUKSTAI, Sav.
2151 W. CERMAK RD. Tel.: 847-9890
CHICAGO, ILL. 60608

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
visiems draugams ir kostumeriams linki

KAUNAS PARK INN
VALERIA IR ANTHONY KAZLAUSKAI, Sav.
2650 W. 69th St. Tel. GRovehill 6-9753

Toks pakriaušis arba nedide-
lis grotas, kur tariamai gimė
Jėzus Kristus, tebėra ir šian-
dien po Gimimo bažnyčios grin-
dimis Betleujų. Tą bažnyčią pir-
mojo krikščionio imperatoriaus
Konstantino motina šv. Elena
pastatė 330 m. po Kristaus gi-
mimo ir ta bažnyčia yra seniau-
sioji išlikusi krikščioniška baž-
nyčia pasaulyje. J. Pr.

Linksmų šv. Kalėdų švenčių linki visiems
savo klientams ir draugams

A. IR J. MĖSINĖ
NAMŲ GAMYBOS LIETUVISKOS DESROS
ANTANAS IR JERONIMAS PLIENIS, Sav.
2133 W. 69 St. Chicago, Ill. 60629
Tel.: 436-6888

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
linkių savo pacientams, draugams,
ir pažįstamiems

DR. A. J. BERTASH
736 West 35 Street
Phone: YA 7-5921

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
LINKIŲ VISIEMS KLIENTAMS, DRAUGAMS
IR PAŽĪSTAMIEMS

OFFSET LETTERPRESS
LAYOUT • ART • TYPE • COLOR PRINTING • ENGRAVING
CARBON INTERLEAVED FORMS • STATIONERY • BUSINESS FORMS
BOOKLETS • PHOTO REPRODUCTION • WEDDING INVITATIONS
10444 South Michigan Avenue Chicago 28, Illinois
Pampl Service
INTECORN 8-3344

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
IR
LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
VISIEMS SAVO DRAUGAMS IR
RĖMĖJAMS LINKI

**GUŽAUSKAS BEVERLY HILLS
FLORAL CO.**

"KAS TIK ĮMANOMA GELEMIS"
2443 W. 63rd St. Tel. P.Rospect 8-0833

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
linkime visiems savo kostumeriams
ir draugams

Hollywood Inn
MYKOLAS IR REIMONDAS RUDAUSKAI
Užeiga ir salė pramogoms
2419 W. 43 St. Tel.: VI 7-9780

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
linki visiems klientams, draugams
ir pažįstamiems

PALANGOS VALGYKLA
JUOZAS IR JADVYGA BARTKAI

6918 So. Western Ave.
Phone GR 6-9758

KAIP KITUR ŠVENČIAMOS KALĖDOS

Betlejuje

Lygiai 10 val. vakaro Betlejaus bažnyčių varpai pradeda gauti, skleidami gauda per 2-400 gyventojų miestelį derlingame slėnyje, kur ir šiandien piemenys tebegano avis, kaip prieš 1969 metus.

Šv. Kotrynos bažnyčioje pamaldos prasideda nuo 11 val. vak., o lygiai pusiaunaktį patri-

archas pradeda laikyti pontifikalines mišias. Bažnyčioje telpa tik 1.000 kvietusių svečių, bet pamaldos yra transliuojamos per radiją ir televiziją į ryškiai apšviestą 600 metrų aikštę. Mišioms baigiantis patriarchas su visa procesija neša Jėzaus stovyklėlę bažnyčios apačioje į Gimimo Gruatą (ėdžias arba prakartėlę).

Gimimo bažnyčia yra pasta-

tyta viršum to groto ar pakriaušės, kurioje Marija pagimdė sūnų. Bažnyčia ketvirtame amžiuje pastatė imperatorius Konstantinas su savo motina šv. Elena. Amžių bėgyje ji buvo įvairiai perstatyta, o 12-me šimtmėje Kryžiaus karų žygūnai ją visiškai restauravo. Pagaliau 1672 metais ją pasisavino graikai, 1852 m. lotynai joje gavę dalį. Šiandien ta bažnyčia lygimis dalinasi armėnai, graikai ir Romos katalikai.

Katalikai savo Kalėdas švenčia gruodžio 25 d., graikai ortodoksai sausio 6 ir 7 d., armėnai ortodoksai sausio 18 ir 19 dienomis.

Skandinavijoje

Kur ir bekeliautum, visur Kalėdos švenčiamos naujų vilčių džiaugsmui išreikšti. Papročiai skiriasi, bet Kalėdų dvasia visur ta pati.

Danai ir suomiai, pavyzdžiui, Kalėdų Senelį, Santa Claus, įsivaizduoja ir vaidina visai panašiai kaip Amerikoje. Danijoje jis vadinamas Juleman, Suomijoje Joulupukki. Vienas ir kitas su dovanomis ateina "iš tolimos šiaurės". Bet Skandinavijoje ir už Santa Klausą populiariausias darosi mažukas nykštukas, po žemių raganiukas, norvegų vadinamas Nisse, o švedų — Jul-tomten. Jis ateina ne per kamina, o staciai pro duris ir vaikams atneša už save didesnę dovanų maišą.

Švedai Kalėdas jau pradeda švęsti nuo šv. Liucijos — Santa Lucia dienos, gruodžio 13 d. Santa Lucia diena kitaip yra vadinama šviesos šventė ir ją šeimoje pradeda vyresnioji duklė, kuri anksti rytą atsikėlus, baltai apsirengusi ir ant galvos žalią vainiką su degančiomis žvakėmis užsidėjusi prikelia visus šeimos narius. Svarbiausias Kalėdų patiekalas Suomijoje, Norvegijoje yra kumpis, Danijoje kepta ir obuolių ir slyvų prikimšta žąsis.

Prancūzijoje, Anglijoje

Prancūzijoje Kalėdų išvakarėse vaikai laukia Tėvo Kalėdos (Pere Noel). Jei vaikai buvo geri, tai savo iš vakaro iškabinto se kojine randa po dovanėlę, bet jei buvo negerai — randa kokinėje įdėtą rykštelę. Prancūzai Kūčių dieną labai mažai valgo, bet užtat atsigaivėja du kart per Kalėdas: pirmus pietus tuoju po vidurnakčio ("bernelio") mišių, antrus 12 valandų vėliau.

Britai savo butus ypač gausiai dekoruoja žalmynais ir kt. Vaikai iškabina Kalėdų Sen-

liui dovanų pripilti savo kojines; anglų kalėdiniai valgiai yra kalakutas, vištiena, žąsis arba antis su gervuogių uogomis, dešros, bulvėmis ir daržovėmis.

Vokietijoje

Vokietijoje Kalėdų papročiai šiek tiek skiriasi įvairiose to krašto dalyse. Kaimuose tarp Reino ir Moselio per kiaurą Kūčių naktį deginama žvakė, pasitatyta Kristaus gimimui paruoštam kambarielyje. Tą pačią naktį ant palangės bažnyčios pusėn padedamas kepalas duonos, kurios Kalėdų rytą suvalgo patys namiškiečiai ir gyvuliams po gabalėlį duoda. Tai esąs geras vaistas nuo įvairių ligų žmonėms ir naminiams gyvuliams. Dažnai Vokietijoje vaikai Kalėdų naktį tebeina į tvartus pasiklausti, ką gyvuliai savo tarpe kalba — prietaras, paremtas padavimu, kad Betlėjų jautis su asilu tą naktį žmonių kalba prabilę.

Ispanijoje, Portugalijoje

Ispanijoje kalakutų vakarienę valgo dar prieš vykdam į "bernelio" mišias. Ten nėra papročio dovanas dalinti. Tatoi daroma per Tris Karalius sausio 6 d.

Portugalijoje grįžę iš vidurnakčio mišių valgo pusryčius iš menkių žuvies, virtų bulvių ir specialaus pyrago. Po pusryčių vaikai iškabina Kalėdų Seneliui savo kojines, kad pripiltų dovanų. Kalėdų eglutės ir "prakartėles" išbūna iki sausio 6 dienos.

Pietų Amerikoje

Meksikos Kalėdos turi savybę, kad jos prasideda eisenomis, procesijomis, maskaradais ir karnivalais jau nuo vidurio gruodžio mėnesio. Tos linksmos eisenos ir pobūviai vadinamos posada partijomis. Posada nebūtų posada, jei nebūtų pinata, tai yra saldinių, žaislų, žvilgučių ir konfeti pripiltos varšingai dekoruotos molinės puodynės. Jos pakabinamos į pabalę ir vaikai užrištomis akimis turi numušti. Pataikęs numušti puodynę, gauna viduje esančias dovanas.

Bermudose vietinius papročius yra nustelbę iš Anglijos atneštieji. Tik eglutės vietoje ten vyrauja gražiosios poinsetijos gėlės.

Havajuose Kalėdų Senelis ne rogėmis atvažiuoja, o burine valtimi — canoe atplaukia ir kepta kiaulė pavaduoja kalakutą, o vietoje Kalėdų eglutės ten namus puošia orkidėjos, koralai ir meniški darbeliai.

Fiji ir Samoa salose žmonės Kristaus gimstant laukia giedami ištisą naktį.

Naujoje Meksikoje ir Santo Domingo varpus pakeičia būgnai ir barabanai, kuriems dundant — brazdant indėnai per visą naktį iki aušros šoka bažnyčiose, į krikščioniškų pamaldų tvarką įmaišydami daug savo pagoniško ritualo scenų.

Aliaskos eskimai Kalėdų ryto sulaukę ir baigę giedoti tradicines kalėdines giesmes tuojau organizuoja bėgimo, ristikų, pirštų traukimo, aukštyn šokimo ir spardymo lenktynes.

Kas šalis, tas paprotys, bet viena susiveda į bendrą, būtent ar sakytum Maligajang Pasko! ar Mele Kalikimaka! ar Joyeux Noel, ar Buon Natale, ar Froehliche Weihnachten! visa reiškia Linksmų Kalėdų!

J. Pr.

"NAUJLENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BICIULIS

ŽYDU KALĖDOS — HANUKKAH

Jei nebūtų Hanukkah, gal būtų nebūtų nė Kalėdų, mano vienas švenčių istorikas.

Aštuonias dienas trunkanti žydų žiburių šventė, įvykstanti dažniausiai gruodžio mėnesį, prieš Kalėdas, yra paminėjimas pirmosios žydų kovos dėl religijos laisvės. Ta šventė atžymimas išgelbėjimas nuo su-naikinimo žydų tikėjimo ir jų savito gyvenimo būdo.

Istoriškai ši aštuonių dienų šventė yra žydų pasidžiaugimas dėl Judo Makabėjaus ir jo brolių pergales, sumušant pavergėjus sirus 168 metais prieš Kristų.

Kaip daugumas žydų švenčių yra pilnos simbolizmo, taip ir Hanukkah džiaugsmas dėl laisvės pergalės reiškiamas degančiomis žvakėmis, kurių per tas šventes uždegama aštuonios.

Pasak padavimo, kai Makabėjai išvarė Sirijos okupantus iš Jeruzalės ir išvalė tų stabmeldžių priterštą didžiąją sinagogą, tai alyvos amžinajai ugniai šventovės aukure įžiebti berado tik vienai dienai, o alyvos pargabenti iš kito miesto reikėjo aštuonių dienų. Tačiau įvyko "stebuklas": aukuro lempoj vienos dienos alyvos atsarga degė lygiai 8 dienas, kol tik buvo pargabenta didesnė alyvos atsarga. Nuo tol kiekvienais metais, Jeruzalės išvadavimo sukakties minėjime visuose žydų namuose per aštuonias dienas kas vakarą yra uždegamos aštuonios žvakės.

Hanukkah šventei yra specialūs liktoriai vad. menorah su aštuoniais liktorėliais eilėje toms aštuonioms žvakėms įstatyti ir devintu liktorėliu shammos žvakei, kuri yra vartojama toms aštuonioms uždegti.

Per Hanukkah šventes, panašiai, kaip per Kalėdas, žmonės svečiuojasi ir keičiasi dovanomis, giedami himnai, dainuojamos dainos, žaidžiami žaidimai, o svarbiausia — vaikams pasakojami padavimai apie žydų tautos vargus ir laimėjimus, apie kovas dėl savo tikėjimo ir laisvės.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJLENOS"

Linksmų Kalėdų ir Naujų Metų Švenčių linkime visiems savo klientams ir draugams

"RUTA" RESTAURANT

JANINA ir KAZYS BALTRAMONIAI, Sav.

6812 So. Western Avenue

Linksmiausių Kalėdų ir laimingųjų Naujų Metų linkime visiems geriems lietuviams

Savininkai BARBORA IR ADOLFAS VIRKĖČIAI

TREMTIES KAMPAS

Užlaikome visokiausius gėrimus

3564 So. Halsted St.

Tel.: BI 7-9228

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingųjų Naujų Metų linkime visiems savo kostumeriams ir draugams

JULIUS IR THEODORA KUZAI

WHOLESALE MEAT DISTRIBUTOR

6840 S. Artesian Ave.

Walbrook 5-8744

SKAITYKITE NAUJIENAS

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ linkime visiems mūsų klientams ir draugams

ALBINAS BENIULIS

5301 S. Talman Ave., Chicago, IL 60632

Tel.: RE 7-7083

Baldų pervežimas mieste ir toliau

DŽIAUGSMINGŲ KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ visiems kostumeriams ir prieteliams linki

FRANK ZOGAS — Prezidentas

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4040 ARCHER AVENUE

CHICAGO, ILL. 60632

Telefonas CL 4-4470

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS GEROS VALIOS LIETUVIAMS LINKI

JUSTINAS MACKEVČIUS

KALEDŲ EGLUTĖ AR PUŠAITĖ

Žalias medelis žiemos metu yra akivaizdus gyvybės testimo simbolis. Tokia yra Kalėdų eglutė. Bet eglutė yra žiema Lietuvoje ir bendrai Europoje. Vakarų pasaulyje Kalėdų eglutė jau būtų laikas pavadinti Kalėdų pušaitę, kur pušaitės pradedą užimti eglaičių vietą, kadangi eglaičių šakutės greičiau žūsta ir skujos byra, o pušaičių skujos nebyra ir daug ilgiau

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų linkime visiems savo kostumeriams ir draugams bei pažįstamiems

F. G. LUCAS and COMPANY
REAL ESTATE

4108 Archer Avenue Tel: LA 3-5107

Amerikos Lietuvių Piliečių Klubas
3655 NORTH WEST 34 ST.
MIAMI, FLORIDA

Sveikina visus lietuvius sulaukti sveikiems
Šv. Kalėdas ir Naujuosius Metus

VALDYBA IR DIREKTORIAI

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų mūsų klientams, draugams ir pažįstamiems linki

ROOSEVELT FURNITURE
BENDROVĖ

Mrs. NELLIE BERTULIS IR LEN BLATZ

2310 W. Roosevelt Road SEeley 3-4711

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų linki visiems draugams ir klientams

JONAS IR BRONĖ BADAUSKAI
Užeigos savininkai

3238 So. Halsted St. — Tel. DA 6-9460

SV. KALĖDŲ PROGA

Sveikiname visus mūsų mielus klientus, gimines, draugus ir pažįstamus ir linkime daug sveikatos ir malonių švenčių

PARAMA
FOOD & LIQUORS

2534 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629
Telef. RE 7-3332
Sav. J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

laikosi žalios. Ypač J. A. B. Bese ir Kanadoje populiarios darosi vadinamos škotiskios pušaitės.

Bergždžia būtų ieškoti Kalėdų eglutės pradžios ir kilmės. Greičiausia, kad ji iki mūsų galybės yra parėjusi iš akmens amžiaus, kuomet žmonėms šviesos ir šilumos versmė buvo tik saulutė ir žmonės su akausmu ir susirūpinimu lydėjo ją toltant ir su džiaugsmu ir džiugavimu pasitiko ją vėl grįžtant.

Kiek istorija žino, jau senovės romėnai savo natūralių švenčių gruodžio 17-23 dienomis namais ir šventoves puošdavo žaliomis šakomis ir vainikais. Amžinai žalios eglės ir pušų medis juo toliau į šiaurę, juo daugiau reikšmės turėjo kaip gyvybės gamtos nekintamumo simbolis.

Degančios žvakutės ant Kalėdų eglutės, žvaigždė jos galūnėje, paukščiukai paukštiniai ir pasidabinę obuoliai išskabinėti dekoracijai — visi kadaise turėjo savo reikšmę ir prasmę, tik žymiai vėliau visam buvo prikerpta krikščioniškų mitų bei padavimų.

Vokiečiai stengiasi Kalėdų eglutės kilmę pasisavinti ir kas liečia naujuosius amžius, jie gali turėti teisę. Esama istorinių davinių, kad jau penkioliktame šimtmetyje gyventojai prie Aukštutinio Reino per Kalėdas savo namus puošė pušų šakomis. Yra dokumentinis įrodymas, kad 1539 metais Strasburge Kalėdų eglutės buvo parduodamos turguje.

Šia proga primintina sena graži pasaka apie Kalėdų eglutę ir svečių kūdikį, kurį krikščionys paverė mažu Jėzumi.

Pamiškėje, vargingoje trobelėje gyveno medkirtys su žmona, kuriems viena šalta neaukią žiemos naktį kažkas į duris pasibeldė ir kai medkirtys atidarė duris, prie jų stovėjo drebedamas nuo šalčio pastyręs mažutis vaikas. Medkirtys su žmona vaiką įsivedė vidun, kuo betarėdami pavaišino ir paguldė į savo višintelę lovą, pačiuodu susirangodamū ant kieto suolo.

Auštant vaikas pabudo, bet buvo nebe pastyręs varganas vargšelis, o visas švitėjo auksu rūbais ir vaikščiojo po trobą kaip koks angelas. Nulaužęs pušies medžio šakelę, jis tarė: "Aš esu Jėzusis ir dėkodamas už mauges priglaudimą jums duodu šią šakelę, iš kurios išaugs medelis ir kasmet atneš jums vaisių". Taip ir buvo. Šakelė ėmė augti ir išaugo į Kalėdų medį, kuriam auksiniai obuoliai ir sidabriniai riešutai augo kasmet per Kalėdas.

Kad pats šventas Kristupas ką tai panašaus į čia apsakytą vaiką ant pečių užsidėjęs neša, irgi rodo to paveikslas prieš krikščioniškų laikų kilmę ir prasmę.

Pradžioje 16 šimtmečio nežinomo dailininko akvarele pieštas šv. Kristupas brenda per vandenį mažą vaikeliu ant kupros nešinas. Aiškinama, kad tas vaikelis yra Jėzus, bet Kristupo lazda nėra šiaip sau lazda, o yra šakotas medis, gausiai visokiomis dovanomis apkabinėtas. Vaikas pavaizduotas rankute siekiantis keptos žąsies, kuri pavaizduota kabanti ant šakos su kitais kalėdiniais skanėstais.

Aiškinama, kad ir Vilniaus miesto herbe pavaizduotas šv. Kristupas, vaikeliu nešinas ir šakotu viežu pasirėmamas bebrėndas per plačius vandenis, nėra Kristupas, o yra kuris nors senovės lietuvių dievas. Kad lietuviai žalią eglę medį iš senovės myli, rodo daug papročių. Žemaičiai šventėms išsilaikę kiemo takelius, juos pabarstydavo švairiu smėliu ir eglė šakelėmis.

Į Ameriką Kalėdų eglutės kultas parėjo su baltaisiais kolonistais tik 18-me amžiuje, o šandien yra virtęs daug — milijoniniu bizniu. Kanadoje, Ontario provincijoje, į Kalėdų Eglučių Augintojų asociaciją yra susimėję per 500 stambių tos rūšies bernierių, kurie kalėdines — pi-

4

nus silvestris rūšies arba škotiskąsias pušaites eksportuoja netik į JAV-bes, bet net į Venecuėlą, Karibų ir Pacifiko salas! Ontario provincijoje seniau jie kasmet sodino auginimui ir pardavimui po 15 milijonų pušaičių, bet dėl didelio pasiūlymo parduodavo po pusę dolerio medelį. Dabar skaičių sumažino ir kainą keleriojai pakėlė. Pernai iš visos Kanados eksportavo į kitas šalis 6,000,000 pušaičių iš Ontario, balzamų ir eglaičių iš Pamarių, o Douglas pušelių iš Britų Kolumbijos. Vienas Ontario augintojas turi kalėdinę

J. Pr.

ZEMAIČIŲ KULTŪROS KLUBAS

SVEIKINA NAUJENAS

ir linki

visiems nariams ir rėmėjams

linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų

VALDYBA ir NARIAI

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
savo prieteliams ir klientams linki

COMPLETE AUTO SERVICE

STASYS DAPKUS, Savin.

AUTOMOBILIŲ TAISYMO DIRBTUVĖ

4542 So. Western Ave. CLiffside 4-2241

Season's Greetings

ELECTED OFFICIALS OF THE TOWN OF CICERO JOIN IN EXTENDING CHRISTMAS GREETINGS AND BEST WISHES FOR A HAPPY AND PROSPEROUS NEW YEAR TO ALL THEIR FRIENDS AND NEIGHBORS IN CICERO — THE BEST TOWN IN AMERICA.

JOHN KARNER
President

JOHN F. KIMBARK
Town Clerk

FRANK A. MURIN
Assessor

STANLEY PARA
Collector

TED J. ZAREMBA
Supervisor

FRANK A. MUNGAI
Trustee

OTTO F. DANEK
Trustee

BEN DARDA
Trustee

**ELECTED REPUBLICAN OFFICIALS
TOWN OF CICERO**

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų

linki visiems pažįstamiems

S. P. VALECKAI

3267 South Halsted Street

JUOZAS IR SŪNUS NAUJOKAIČIAI

su šeimomis linki visiems savo draugams,
buvusiems ir būsimiems klientams

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ
Nuosirdžius sveikinimus siunčiame ir Lietuvoje
likusiems artimiesiems ir draugams.

BALDŲ IR PIANINŲ PERKRAUSTYMAS
SKUBUS IR SAUGUS PATARNAVIMAS

2022 West 69th Street Chicago, Ill. 60636
Tel.: WALbrook 5-9209

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
ir laimingų Naujų Metų visiems klientams
ir draugams linki

LEO'S SINCLAIR SERVICE

LEONAS FRANCKUS, sav.

Gazolino stotis ir automobilių taisymo dirbtuvė

5759 So. Western Ave. Tel. PR 8-9533

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
linkime visiems savo klientams ir draugams

Frank's Television & Radio, Inc.

PARDUODAM IR TAISOM

Savininkai PAULIUS ENDZELIS, JUOZAS BENDORAITIS
3240 So. Halsted St. CALumet 5-7252

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų
Metų linki savo kostumeriams, draugams ir
pažįstamiems

BRIGHTON BAKERY

ANTANAS MACKĖVIČIUS, Sav.

Telef.: VIRginia 7-1250

2457 West 46th Place Chicago, Ill. 60632

SKAITYKITE NAUJIENAS

M. Šleikis

Illinojaus Valstybinis parkas (Akvarėlė)

KALĖDOS DP STOVYKLOJE

Kartais mintimis sugrįžti į rele prisidengusi. Keista, kad
praeitį. Ypač praeitis prisime-
na atėjant kokioms šventėms.
Dabar atėjus Kalėdoms prisime-
na 1949 metai, kurie buvo
paskutiniai mano gyventi me-
tai Vokietijoje. Gyvenau tada
Arensbergo pabėgėlių stovyk-
loje. Visų gyvenimas stovyk-
lose buvo skurdus, bet ypatingai
buvo gaila vaikų. Jie
čia neturėjo nei tinkamos eg-
lūtės, nei kitokių pramogėlių.

Savo vaikų jau neturėjau.
Mano sūnus žuvo 1944 m., o
duktė tais pačiais metais mirė.
Gyvendama stovykloje užsiė-
miau siuvimu, tai ir vienas
kitas centas pasimašydavo.
Nuėjau pas kleboną A.
Račkauką ir paklausiau, ar
nebus bažnyčioje puošiamas
vaikams eglutė? Klebonas pa-
sakė, kad tam reikaliui netu-
ri pinigų. Paprašiau leisti
man ką nors padaryti. Leidus
šį tą supirkau ir įrengiau baž-
nyčioje nedidelį "Beltiejų".
Klebonas davė elektros apšvie-
timą. Nors ir neturtingai atro-
dė, bet vaikai mielai eidavo
pasiziūrėti.

Kūčiom paruošti sudarytas
komitetas. Norėta Kūčias tu-
rėti su buvusiomis Lietuvoje
tradicijomis. Komitetas viską
gražiai sutvarkė! Stalai buvo
padengti baltu popierium ir
apdėti tradiciniais Kūčių val-
giais. Buvo silkų, sližkų,
daržovių mišrainės, kompoto
ir kitokių valgių. Klebonas vi-
sus apdalinio plotkelėmis, o
stovyklos komendantas J. Kli-
mavičius visus pasveikino su
šventėmis. Po jo dar pasveiki-
no ir klebonas palinkėdamas
iš šių vargo dienų išeiti į švie-
sesnį gyvenimą. Po sveikinimų
sugiedojome Kalėdų giesmę,
tautos himną ir pradėjome val-
gyti. Daug kas šluostėsi asā-
ras, prisimindami liūdną ar
visai nežinomą savo artimųjų
likimą. Ir man buvo liūdna ne-
tekus savo vaikų.

Dar prisimena ankstyvesni
įvykiai. 1944 m. gruodžio 23 d.,
prieš pat Kūčias mirė mano
duktė. Po jos mirties aš nuė-
jau į anglių kasyklų virtuvę
bulvių skusti. Ten gaudavau
ir pavalgyti. Iš kambario ir
virtuvės turėjau butelį, už kurį
mokėjau 20 DM. Ten gyvenant
dažnai būdavo oro pavojaus
aliarmai. Paskelbus aliarmą
bėgdavom į bunkerį. Bunkeris
nuo mūsų buvo tolokai ir re-
ikėjo bėgti palei geležinkelį.
Vieną kartą bėgant iširo iš
debesų lėktuvas, bet bombų
dar nemetė. Paleido tik kaž-
kokius lyg sidabro ženklus.
Supratau, kad greit mes ir bom-
bas, bet pasislėpti nebuvo kur.
Vienoj pusėj geležinkelis, o ki-
tojų status kalnas. Tik pama-
čiau, kad prie bunkerio jau
sprogo bomba. Padūmavo vi-
sa apylinkė. Paskui pasirodė,
kad ten užmušė vieną prancū-
zų belaisvį ir skeveldros sužei-
dė dvi rusų moteris. Viena iš
jų, senesnė, mirė. Jauna mer-
gaitė pasveiko. Aš buvau visai
arti jų, bet man nekluvo.
Tuoj pradėjo kristi ir daugiau
bombų. Lėkė virš mano galvos
žemės ir anglių gabalai, bet
lyg per stebuklą, manęs nepa-
lietė. Aš galvą laikiau tik ska-

sis aliarmas. Reikėjo skubėti,
bet bunkeris buvo tolokai. Be-
bėgant mane sulaikė vokiečiai,
nes gavėję rodytis jau buvo
negalima. Paprašiau vokiečių,
kad mane priimtų į privatų
bunkerį. Jie mane priėmė, kur
išbuvau ligi bombardavimo
pasibaigė. Išėjus sužinojau,
kad tas bunkeris, kur aš turė-
jau nueiti, buvo smarkiai su-
bombarduotas. Ten žuvo apie
100 žmonių. Viena vyrė koja
su visu batu kabojo medyje.
Ten nemažai žuvo ir mūsų pa-
bėgėlių. Aš ir šį kartą išlikau
lyg kieno saugoma.

Daug išgyventa, patirta ir
iškentėta. Tie visi vaizdai lyg
gyvi iškyla kada juos prisime-
ni, o ypač kurių nors švenčių
metu.
M. Gr. PELK.

KUBOS KALĖJIMAI

Miami, Floridoje, gyveną Ku-
bos pabėgėliai gavo šmugelio ke-
liu atsiųstą Kubos kalinių laišką,
kuriame pranešama, kad ten
35 dienas tęsiasi kalinių streikas
prieš "nežmoniškas sąlygas" ir
prašoma tarpininkauti pas Jung-
tinių Tautų general, sekretorių
U Thantą, kad rūpintųsi gel-
bėti.

Laišką pagrindiniais keliais
gavo Kubos pabėgėlių veikėjas
Manole Reyes, kurs yra ir tele-
vizijos komentatorius.

Po 35 dienų streiką baigė ka-
liniai negavę jokios medicinos
pagalbos. "Žmonės krenta bū-
riais, Diarrhea (vidurių palei-
dimas) ir vėmimas mus žudo",
rašoma laiške. Grupė kalinių iš
34 asmenų po streiko kritiškioje

padėtyje buvo išvesti ir nuo to
laiko nieko apie juos nebegirdė-
ti. "Mūsų padėtis yra despera-
tiška... mes negauname matyti
saulės ir negauname jokios pa-
galbos... mūsų padėtis yra ne-
bepakeliama. Lai Mr. U Thant
mums tame laiške.

ir žmogaus teisių komisija žino,
kad mes pamažu esame išžudo-
mi ir daugelis mūsų mirs čia, o
likęstanciai negaudami medic-
nos pagalbos pataps luošiai ir
akčiai visų likusių amžių", rašo
mums tame laiške.

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
LINKI

EMILIJĄ IR MARIJUS KIELOS

M. K. LIQUORS AND FOOD
SAVININKAI

5620 W. 87 Street. Tel. 857-9525
OAK LAWN, ILLINOIS 60459

Linksmų Kalėdų švenčių
ir Laimingų Naujų Metų
VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS LINKI

L. BUKAUSKAS IR SŪNUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

10821 So. Michigan Avenue
Phone CO 4-2228.

TAMPOS LIETUVIŲ KLUBAS

Sveikina su

KALEDOMIS IR
NAUJAISIAIS METAIS

Visus klubo narius, rėmėjus Tampos ir
St. Petersburgo, Florida

TAMPOS KLUBO VALDYBA:

F. J. SESTOKAS — pirmininkas
P. RULIS — vicepirmininkas
O. VILIENE — protokolų sekretorė
S. OLENICK — išdininke
S. KUNCEVICIUS — fin. sekretorius
A. WILIS — maršalka

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ
linki visiems savo kostumeriams ir draugams

ZOLP'S MILLWORK

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

SYLVESTRAS ir MARIE ZOLP, Sav.

3554 South Halsted Street
Tel.: YARds 7-2576

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
visiems savo draugams ir pacientams linki

DR. ir MRS. PETER T. BRAZIS

Gydytojas ir Chirurgas

2434 West 71st Street
Tel.: HEmlock 4-5849

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
linkime mūsų klientams ir draugams
MARQUETTE DELICATESSEN
LEOKADIJA ZVYNSY ir STASE URBONAS
Skanus namie darytas ir importuotas maistas
Priimam užsakymus pobūviams

2553 W. 71 St. — Chicago, Ill.
Tel.: PRospect 6-2717

Linksmų šv. Kalėdų švenčių ir laimingų
Naujų Metų linkiu savo pacientams,
draugams ir pažįstamiems

DR. VYT. TAURAS

Gydytojas ir Chirurgas

2652 W. 59 St. Chicago, Ill. 60629
Tel. PR 8-1223

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ
linki visiems savo klientams ir draugams

CIRCUIT T. V.

Sales & Service

DAN LIUTIKAS, savininkas

PASIRINKIMAS SPALVOTU AR PAPRASTU TELEVIZIJŲ •
RADIJŲ IR STEREO, TAIPOGI TAISYMAS.
2412 WEST 71st St., Chicago, Ill. 60629, Tel.: 471-2446

LINKSMŲ KALĖDŲ
linkiu visiems lietuviams, išrinkusiems
mane į Illinois Seimą Konstitucijai
Keisti

JOSEPH V. RACHUNAS

DELEGATE FOR CONSTITUTIONAL CONVENTION
27th DISTRICT

Seinai spaudos draudimo laikais

Seinai spaudos draudimo laikais buvo tapę kaip žymus lietuvių nacionalinio judėjimo centras. Čia buvo leidžiami slapsti laikraščiai, kunigų seminarijos klierikai turėjo savo slaptą draugiją, palaikė ryšius su Maskvos, Peterburgo studentija. Čia buvo slepiama ir paskui toliau platinama iš Prūsų pargabenama lietuviškoji spauda.

1904 m. gegužės mėn. 7 d. buvo panaikintas lietuviškos spaudos draudimas. Carinės Rusijos vyriausioji spaudos valdyba, Peterburge, buvo užversta prašymais. Valdžia nenoromis davinėjo leidimus laikraščiams leisti. 1904 m. lapkričio mėn. 18 d. Peterburge pasirodė savaitraščio "Lietuvių laikraštis" pirmasis numeris. Šiuo leidimu nedavė.

Laikraštį "Šaltinis" iš pradžių manyta leisti Vilniuje. Leidimui gauti ypač rūpinosi A. Dambrauskas - Jakštas. Pagaliau 1905 m. istorikui kun. J. Totoraitiui pavyko atpirkti laikraščio leidimą iš gyvenančio tuo laiku Peterburge Andriaus Dubinsko, kuris tokį leidimą jau buvo gavęs.

Buvo nutarta įsteigti Seinuose spaustuve. Sudaryta bendrovė su 20,000 rublių kapitalu. Ji pavadinta "Laukaitis, Dvaranauskas, Narjauskas ir B-vė". Spaustuves įrengimas kainavo 150,000 rublių. Pirmieji spaustuves techniniai darbininkai buvo daugumai iš Lietuvos. Vienas iš jų buvo S. Stokeliūnas (Aušra).

gyvenęs Varšuvoje. Spaustu-
vė savo darbą pradėjo 1906 m.
vasario mėnesio pirmomis die-
nomis. Seinų Kūrijos namuo-
se. Po kurio laiko persikėlė į
siuvėjo Vinco Petruškevičiaus
namus (dabar sveikatos punk-
tas). Bendrovėje dirbo 30 as-
menų.

1906 m. kovo mėn. 18 d. pa-
sirodė savaitraščio "Šaltinis"
pirmasis numeris. Savaitraš-
tis buvo labai rūpestingai pa-
ruošiamas, turėjo estetišką ir
gražią išvaizdą, buvo gausiai
ilustruotas. Ilustracijų klišės
buvo užsakomos Varšuvoje,
Leipcyge, Vilniuje. Laikraštis
turėjo aiškiai konfesinę, kata-
likišką kryptį, tačiau religijos
klausimams mažai skyrė vie-
tos. Šiaip gvildeno visus aktu-
alius anais laikais klausimus,
kaip: žemės ūkio, švietimo,
sveikatos, populiarino mokslo
žinias.

Metams laikraščio prenume-
rata kainavo 3 rbl. 1906 m.
laikraštis turėjo 500 prenume-
ratorių, o buvo spausdinamas
2000 egz. tiražu. Vėliau prenu-
merata pašoko iki 1500 nuolatinių
skaitytojų. 1909 m. spaustu-
tvė jau spausdino kas savaitę
6000 laikraščio egzempliorių.
Laikraščio bendradarbių skai-
čius taip pat išaugo nuo 215 as-
menų 1906 m. iki 546 žmonių
1910 m. Nuo 1908 metų prie
"Šaltinio" redakcijos, Seinuo-
se, apsigyveno agronomas Vin-
cas Totoraitis, baigęs a. mok-
slą Šveicarijoje. Jis vedė ūkio
darbininką, kuris tapo laikra-
ščio redaktoriumi.

žemės ūkio kultūrą Lietuvoje.

"Šaltinis" rūpinosi ir lietu-
vių kalbos ugdymu. 1909 m.
"Šaltinis" pakvietė į Seinus žy-
miausius Lietuvos kalbininkus:
Joną Jablonskį, Jurgį Šlapelį,
studentus K. Būgą ir Juozą
Balčikonį, kurie dirbo apie
mėnesį laiko ir aptarė daugelį
tada dar abejojamų kalbos
klausimų. Pagaliau "Šaltinis"
išleido pirmąją kalbos sintak-
sę.

"Šaltinis" turėjo viso 5 re-
daktorius. Iš jų ilgiausiai re-
dagavo laikraštį Bronislavas
Stosiūnas, Trakų krašto džiū-
kas, nuo Semeliškių. Jis pats
rašė komedijas, feljetonus, ei-
lėraščius. "Šaltinyje" bendra-
darbiavo daug žymių Lietuvos
žmonių, kaip: istorikas J. To-
toraitis, Ks. Sakalauskas, M.
Pečkauskaitė, jaunimo rašy-
tojas Matas Grigonis, vienas iš
nedaugelio lietuviškai nusitei-
kusių Lietuvos bajorų M. Da-
vainis - Silvestravičius, dr. A.
Vileišis, Lazdynų Pelėda ir ei-
lė kitų. Į "Šaltinį" taip pat ra-
šė Liudas Gira. 1911 — 13 me-
tais V. Mykolaitis - Putinas čia
išspausdino savo pirmuosius
eilėraščius.

Beaktinivis "Šaltinio" nu-
meras pasirodė 1911 m. vasario
mėn. 18 d. Čia pat buvo išle-
dama "Šaltinio" redakcija.

J. Stokeliūnas (Aušra)

AUKŠČIAUSIAS TEISMAS DANGUJE

Šventas Petras atidarė duris
į šventųjų švenčiausiąjį ir įleido
pas patį Viešpatį Dievą tris nau-
jus ateivius. "Žiūrėkite, laiky-
kitės kaip patys išmanote", Pe-
tras pasakė ir padarėsi dar
pašnibždėjo esą "Jūsų, menininkų,
bylas mėgsta pats Viešpats
peržiūrėti ir pats sprendimus
daryti".

Tai taręs Dangaus vartinin-
kas nuėjo prie Viešpaties sosto,
nuolankiai nusilenkė ir tarė:
"Pone, štai pora naujų ateivių.
Vienas architektas, kitas tra-
gikas".

Viešpats mostelėjo ranka. "Ge-
rai, gerai, Petrai", jis tarė. "Aš
juos išklausių. Menininkams
kūrėjams Aš esmi ypatingai pa-
lankus, jie yra pajautę mano
kvapo pūsterėjimą ir stengiasi
jį perteikti žmonijai. Jiems te-
būnie atlyginta".

"Na, ką tu gali pasakyti? Jis
paklausė pirmojo ateivio.

Šis išdidžiai žengė pirmyn,
dekoratyviai išsitiesė ant grin-
dų, vėl pasikėlė ir pasakė: "Po-
ne, aš Tavo garbei pastaciau
daug bazilikų, milžiniškų dan-
goraižių, kuriems šimtmečiai
nieko nereiškia, kurie išdidžiai
savo viršūnėmis Tavo dangaus
siekia".

Gerasis Viešpats maloniai nu-
sišypsojo ir tarė: "Gerai, ma-
no sūnau, tu gerai padarei. Aš
tave skiriu į savo slaptąją fir-
mamentų tarybą, kur tu galėsi
iš nieko naujus žvaigždžių pa-
sauius kurti. Na, o tu?" Jis
paklausė antrojo ateivio:

Šis priartėjo tiesus kaip nen-
drė, linkterėjo keliais ir pada-
ręs teatrališką mostą pasidi-
džiudamas kalbėjo: "Pone, aš
buvau žinomas poetas, aš žmo-
nų nukreidavau savo parašytų
epigramų ir charakteristikų
pagalba".

"Na, o tu kaip atsiminti?"

Gerasis Viešpats maloniai nu-
sišypsojo ir atsakė: "Gražu, ma-
no sūnau, tu gerai padarei. Aš
tave skiriu į savo dangiškųjų
giedorių privačią komisiją, kur
tu galėsi mano garbei naujus

himnus kurti. Na, o ką turi tu
pasakyti?" paklausė Viešpats
nepristatytą trečiąjį, kurį pa-
stebėjo atskirai vieną bestovin-
tį.

Nedrąsiai priartėjo trečiasis,
net pamiršo nusilenkti prieš
Aukščiausiojo sostą ir nedrąsiai
kalbėjo: "Viešpatie, man net sar-
mata su tais dviem žymiais ko-
legomis būti Tau perstatytam.
Mano nuopelnai yra menki, aš
apdailnavau ne Tave, bet Tavo

gražųjį pasaulį. Lengvomis,
linksmomis dainelėmis ir eilė-
raščiais aš tik stengiausi žmo-
nes pamokyti linksmesniais būti
ir karts nuo karto prasijuokti".

Viešpats Dievas plačiai nusi-
šypsojo ir tarė: "Puiku, mano
drauge, tu labai gerai padarei.
Sėskis čia tūkstančiui metų ma-
no dešinėje!"

Tai pasakęs, Jis galvos linkte-
rėjimu atleido pirmuosius du.

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
linkime mūsų klientams ir draugams

MARQUETTE FOODS DELICATESSEN

VIKTORAS IR EUGENIJA BACINSKAI
2943 W. 71st Street
Tel. WA 5-1661

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų
Metų linki savo klientams, draugams ir
pažįstamiems

RAINBOW INN

LIETUVISKA UŽEIGA
V. RUTKAUSKAS IR BRONĖ, Sav.

658 West 35 Street
Tel.: FR 6-1562

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
linkime

savo klientams, draugams ir pažįstamiems

AUDYKLA "JUOSTA"

STANISLOVAS YURKUS
2448 West 71st Street
Chicago, Illinois. Tel. 737-5529

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų
Metų linki

RICHARDS 43 TAVERNA

JASELSKIAI, Sav.
2659 West 43rd St. 847-8935

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
linki savo nariams ir draugams

GINTARAS KLUBAS

A. G. LIETUVNINKAS
2548 W. 69 St. Tel. 476-6251

Linksmų Šv. Kalėdų švenčių ir laimingų
Naujų Metų savo draugams ir
lankytojams linki

ROCKWELL CLUB

ONA IR BALYS MULIOLIAI, Sav.
VIETINIAI IR UŽSIENINIAI GĖRIMAI,
pradedant šampanu ir baigiant konjakais bei miuoliu.
3957 S. Rockwell St. Tel.: VI 7-8413

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
IR NAUJŲJŲ METŲ
LINKI SAVO KLIENTAMS IR DRAUGAMS

STASĖ ir JUOZAS BACEVIČIAI

BELL REALTY - BACE INSURANCE AGENCY

6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų
Metų linki savo kostumeriams, draugams ir
draugams

GEO. A. ŠUKYS

MORTGAGE LOANS —
REAL ESTATE — INSURANCE
3252 So. Halsted Street Calumet 5-2520

Linksmų šv. Kalėdų švenčių ir laimingų
Naujųjų Metų linkime visiems kostumeriams
ir draugams

KAZIO ERINGIO

California Super Service Station
4824 S. CALIFORNIA AVE.
Tel. Virginia 7-9327

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų
Metų linki savo klientams, draugams ir
pažįstamiems

BRUNO KLEMKA

Home Builder and General Contractor
10040 So. Kilpatrick — Oak Lawn, Ill.
Telef.: 424-3810

Linksmų šv. Kalėdų švenčių ir laimingų
Naujųjų Metų visiems draugams ir
klientams linki

RED'S PLACE

Kur galima netik išgerti, bet ir gerai pavalgyti.
WALTER ir ELIZABETH MISEVICH, Sav.

2200 West Cermak Road Chicago, Ill.
Telef.: Virginia 7-8874

Linksmų šv. Kalėdų švenčių ir laimingų
Naujųjų Metų linkiu visiems savo
kostumeriams ir draugams

NEW LIFE LIQUORS

VLADAS IR MARTA KOVALSKIAI, Sav.
(Importuoti ir vietiniai gėrimai —
speciali nuolaida parengimam)

3234 So. Halsted St. Tel. VI 2-9525

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų
Metų linkiu visiems savo kostumeriams
ir draugams

ANTANAS VILIMAS

PERKRAUSTYMAI ARTI IR
TOLIMŲ DISTANCIJŲ

823 West 34th Place

CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

SKELBKITĖS NAUJIENOSE

Linksmų šv. Kalėdų švenčių ir laimingų
Naujųjų Metų linki visiems savo klientams,
draugams ir pažįstamiems

BRIDGEPORT DELICATESSEN

ROMUALDAS URBONAS, Sav.

3263 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
Phone CA 5-6696

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
linkime visiems savo kostumeriams ir
draugams

JOE'S TAVERN

JUOZAS SUTKUS
Tel. LA 3-1538
658 W. 35 Street

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų
Metų linki savo klientams, draugams ir
pažįstamiems

SPOT LITE FOOD MART

Importuoti ir vietiniai gaminiai
M. JURGUTIS IR BRUNO UNDERYS, Sav.
2812 W. MARQUETTE ROAD. — Tel. WA 5-1133
Chicago, Illinois 60629

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų
linkime visiems savo klientams ir draugams

Heating Contractor

DOMAS ZUKAUSKAS, Sav.
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60609
Tel.: VI 7-3447

K. JAKUS

Siuo ir valytojas moteriškų ir vyriškų drabužių
10302 S. Michigan Ave. Chicago, Ill. 60628
Phone PULLman 5-1168. Res. WA 8-5661

TAI BUVO SENIAL...

Tai buvo seniai. Jei metais li, vos girdima daina. Tai bu- skaičiuoti, gal prieš 75 metus. Prisiminimai — vakarykščiai ar užvakar.

Mus vaikus suguldžius seklyčios durys buvo paliktos atviros į priemenę. Miegas nę- jo.. Vis dar negalėjom atsižiū- rėti, atsigirėti kas dėjos prie- menėje. Ir jau pradėjus snū- duriuoti, vis dar girdėjos kaip ten dvi moterys prietoje grū- do miežius kruštinei. Džium, džium, ausyse dūzgė dviejų moterų sutartiniai smūgiai. Joms pritarė trejetos girnų ūžesys ir visų dirbančiųjų ty-

li, vos girdima daina. Tai bu- vo gražu, kilnui. Ar užmigs? O jei užsnūdai, ausyse tie su- tartiniai garsai nenurimsta. Vienas vyrų lėtai ir sunkiai malė kviečius ragašiu. Jo gir- nų balsas buvo dusliai girdi- mas. Antras malūnininkas malė rugius duona. Jo girnos sukiniėjosi mikliau ir ūžesys jų aiškiai girdimas. Trečio girnos lengvai sukiniėjosi ir ruošė avi- žines kruopas, gal kisieliui. Jų ūžesys skyrėsi iš visų ir ge- riaušiai buvo girdimas.

Toji ruošė buvo būsimoms žiemos šventėms — kūčių va-

VISTASPATS, Karalienė, Valdoma ir...

jiems Metams... Tai buvo naftos sumany- mas, vaikams parodyti, kaip jos jaunystės dienose ruošda- vo įvairias užkandas žiemos šventėms. Vieton kad nuvežti Kaptainio vėjiniam malūnui sumalti, ji visų šeima paragi- no seniai, oi seniai girnomis jau nevariojamomis pamalti, pasidarbuoti, kad ir sunkiau. Šventėms bus smagiau. Susi- rado ir piestą kruštinei grūsti ir net iš kur tai ištraukė žibin- tų, balanomis priemenę ap- šviesti, vieton žibalinės lem- pos.

Toji balanų šviesa buvo sa- vaip paslaptinga. Dirbančių- jų veidai tai dingdavo įamsoje, tai išryškėdavo balanų mirgan- čioje šviesoje. Lubos, sienos lyg kartu su balanomis mirk- sėjo. Ta paslaptinga šviesa ir tamsa, kartu su girnų ūžesiu, dūžiais į piestą ir daina, taip veikė, kad ir dabar ne tik prisimeni, bet kaip kada snaudžiant girdi ūžesį iš tos tolimos praeties, lyg jos dūša- vimus. Ar tai visa gali užmirti?

Anuomet mes nesupratome, kad tame šventėms ruošos ūžė- syje kartu su daina glūdi mūsų žmonių praetis, kuri visus ly- di, nepaisant kur mus likimas nubloškė ir kaip tai seniai bu- vo. Toje amžiaus sąvartoje reikėjo išgyventi balanų švie- sos metus, įveikti ranka suka- mas girnas, į jas įkinkant vėją, garą, o dabar ir atomų. Iš sa- manotos dūmės pirkėlis, iš lygiųjų laukų pasisekė dainų perkelti ir į sceną, ir su ja kar- tu mūsų lautos atplėšoms ke- liauti po platųjį pasaulį.

Acūn tau, mama, kad tu sa- vo vaikus supažindinai su ta- vo jaunystės papročiais! Tai toks didis ir vertingas turtas, kurio į nieką neįkeisi.

Prieš keturiasdešimt metų, priartėjusi šinto metų am- žiaus, tu mus palikai. Barzdų kapinėse amžinai ilsiesi. O ta- vo parodytas senesnio amžiaus pasiruošimas žiemos šventėms, iki šiol gyvai tūno atsimini- muose. Tik dabar išmokstame tiksliau, geriau įvertinti anuos vertingus papročius. Kas vai- kystės metais nebuvo supras- ta, dabar aiškėja. Jų nenusikra- tysi. Jie mūsų būsenoje giliai įstigę neatjungama dalelytė.

Rytojaus rytą, anksti, mus vaikus tas girnų ūžesys prikėlė iš miego. Vakarykštis darbas dar nebuvo baigtas. Ir vos spė- jome apsirėdyti, išgirdom klie- me skardų šūvį.

Visi išbėgom į kiemą. Nieko nematyti ir net tas juodis, mūsų sodybos uolusis sargas ir tas kur tai buvo dingęs, net nesulojo. Tik mažutis baltasis šūnytis Le- vukas išbėgo cypdamas pro var- tus ir urgdamas pasuko į dobi- lieną. Paskui jį išėjo tėvas ir vienas vyras iš šeimos. Dairō- mės, lūkuriojame. Ir štai juo- dis negyvas, velkamas dobi- lina. Padėjo jį prie malkinės, kur buvo nužūrėta vieta jį užkasti. Įsėjusi žemė sukludė.

Visiems mums buvo didelis smūgis. Juodis mūsų vaikų ge- rasis draugas, visos sodybos pa- tikimas sargas. Be jo palydėji- mo niekas negalėjo atkelti var- tų. Svetimas negalėjo pasirody- ti kieme, iki juodis nebuvo dra- džiamas liutis lojus.

Tarp svetimų, o ypač podyku- sio jų jaunimo, juodis draugu neturėjo. Jei kas kėsėsi rudi- niop vakare ar naktį sode pasmaguriuoti, juodis savo loji- mui net įmigusius prikeldavo. Svirne mergužėlės galėjo ra- minai sau miegoti, nekvičiamų svečių nevarginamos. Norėjo ar nenorėjo tokių naktinių sve- čių, bet juodis dėl jų nebuvo abejingas — visus išvaikydavo. O kas jų nespėjo pabėgti, toks grįždavo su praplėtomis kelnų kiškomis, ar net su žaidžia ko- jose. Tai vis buvo juodžio nuo- pelnas. Gaile ir nesmagu. Ir tai įvyko šventių išvakarėse. Dar skaudžiau!

MARIJA PETRAUSKAITE

Keramika

Pietų metu visi dirbantieji su- sėdo užkandai. Šventių išva- karėse be cibulinės, duonos ar šutintų bulvių, daugiau nieko nelauk. Pakentek, bus šventės smagesnės.

Ir taip besirebiant žalbarščius, duryse pasirodė vieno kaimyno toks neužauga jaunuolis, apke- tėlis. Tai nebuvo beprotis, o tik nevaliejus. Gal tingins, gal ap- silėdėlis su neįvystytu protu.

— Tigi, tigi, norėjau jį tik iš- gąsdinti, o jis padvėdė, — pra- vokė tasai nelauktas, duryse sto- vės svečias.

Vienas vyrų jam šūktelėjo:

— Nusikup kepurę, tu, ap- kaitėli. Ne į lvarčią atėjai.

Tas vyrukas klusniai nusi- emė veltinę kepurę ir dingo du- ryse. Vos spėjo jis pro vartus pralysti, kaip kieme suurgė, ne-

kas kitas, o tik juodis. Visi nu- bėgo pas juodį įsitikinti, ar tik- rai jis cyptelėjo, lyg norėdamas suloti? Juodis gulėjo pakėlęs galvą. Viena ausis jo buvo per- šautą, sukrečėjusiu krauju pa- dengta. Tuoj pat atsirado van- duo, švarios duobės gabalas ir juodžio galvą perrišo. Jis siekė liežuviu palaizyti merginos ran- kas, kuri jį apraišiojo.

— Juodis gyvas! Juodis gy- vas! — šūkavo visi įsitikinę, kad juodis tik pašautas. Kulka ga- lėjo paliesi smegenų kaulą ir gal todėl jis prarado sąmonę.

Visų įsitikinimu, anas kaimy- no kerėba vyrukas negalėjo pats sumanyti juodį nušauti. Jam kas, nors gudresnis už jį, įteikė šautuvą ir paragino "au- gąsdinti" juodį.

Kaip ten buvo bebuve, bet po

fokio įvykio, šventės turėjo būti tikrai pakiliai praleistos! Taip ir buvo. Ją neužmirši!

Latvian language books and periodicals
in progress and titles per
NAUJIENAS

LINKSMŲ KALEDŲ ŠVENČIŲ klientams ir pažįstamiems linki

B and B DISTRIBUTING CO.

A to Z Sewing and Vacuum cleaners machines
4081 ARCHER AVENUE
(Prie California Avenue)
Chicago, Ill. 60632. Tel. 927-4702
Vedėjas ARVYDAS M. DIKINIS

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų Metų linki visiems savo klientams, draugams ir pažįstamiems

BANGA T.V.

Pardavimas ir taisymas vietinių ir užsieninių TV
ir radio aparatų.
2649 W. 63rd St., Chicago, IL. Tel.: 434-0421
P. RUDENAS K. SIMULIS

LINKSMŲ ŽIEMOS ŠVENČIŲ — KALEDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

linkių visiems biznieriams, ir norėčiau, kad
1970 metai būtų sėkmingesni ir kad biznieriui
galėtų duoti į "Naujienas" didesnius skelbi-
mus ir sveikinimus. Taip pat sveikinu savo
draugus ir pažįstamus.

ALEKSAS AMBROSE

1412 So. 48 Ct., Cicero, Ill. Tel. 652-3178

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų Metų linkime visiems savo klientams ir draugams

SOFIJA IR KOSTAS BUTKAI

—Viskas namų pagerinimui ir pagražinimui
3407 West 71 St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PR 8-2781

GARSINKITES NAUJIENOSE

LINKSMŲ ŠV. KALEDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKI SAVO KLIENTAMS IR DRAUGAMS

ST. CASIMIR MONUMENT COMPANY

HAROLD E. NELSON, Sav.

3914 WEST 111th STREET

Vienas blokas nuo šv. Kazimiero kapinių
Tiesiog ten, kur busai sustoja

Dėl gražesnio, geresnio paminklo prieinamesnė kaina —
kreiptis prie Mr. Nelson

Telefonas — CE 3-6335

LINKSMŲ KALEDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKI savo draugams, klientams ir pažįstamiems

JONAS IR NATALIJA VAZNELIAI

MAISTO PRODUKTŲ KRAUTUVĖ

2624 W. 69 St. Tel. 778-8479
Chicago, Illinois 60629

Šviežia mėsa, vietos ir importuoti produktai

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų Metų linkime visiems savo klientams ir draugams

BALYS IR EMILIJA PAKŠTAI

38th ST. ir SO. CALIFORNIA AVE. (kampas)
Chicago, Illinois 60632
Tel.: YA 7-8722
SALE ĮVAIRIEMS PARENGIMAMS

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linkių visiems savo klientams, bičiuliams ir draugams

KAZYS KARAZIJA

GENERALINIS KONTRAKTORIUS

3748 So. Wood St.
Tel.: 376-6342

Linksmų Šv. Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų Metų linkime mūsų klientams, draugams ir pažįstamiems

MICHAEL BAJORUNAS IR ŠEIMA

TAVERNA IR DEGTINĖS KRAUTUVĖ

2500 W. 69th St. Tel.: GR 6-9092

Vietos ir užsienio, gerimai pigiausiomis kainomis.

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki visiems savo klientams, draugams ir pažįstamiems

ROYAL BLUE STORE

A. VALAVICIUS, A. CEPENAS, K. BRENCIUS
4359 S. Campbell Ave. Chicago, Ill. 60632
Tel. BI 7-9475

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų Metų linki savo pacientams, draugams ir pažįstamiems

DR. FRANK PLECKAS, OPT.

ASSOCIATE OPTOMETRISTS

Tikrina akis, pritaiko akinius ir "Contact Lenses".
Kalbame lietuviškai

2618 West 11st Street Tel. 737-5149

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų visiems draugams ir kostumeriams linki

WALTER BOUZIS

LIETUVISKA UZEIGA
122 East 105th Street

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų visiems savo kostumeriams ir draugams linki

A. J. TAVERN

ANTANAS ir JULIA VERBICKAI, Sav.

DEGTINĖ, VYNAS, ALUS IR MALONUS
PATARNAVIMAS VISIEMS!

3204 So. Halsted St. Tel.: DANube 6-9441

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linkime visiems savo kostumeriams, draugams ir pažįstamiems

Bridgeport Hardware & Paint Store

J. RAMAČIONIS, Sav.
HARDWARE, PAINT — APPLIANCE REPAIR

3214 S. Halsted Street. Chicago, Ill. 60608
Phone CALumet 5-4667

LINKSMŲ SV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
linkime mūsų draugams, klientams ir
pažįstamiems

TULPĖ VALGYKLA

2447 West 69th Street
Tel.: GR 6-9504

Linksmiausių Kalėdų ir laimingųjų Naujų
Metų linkime visiems savo klientams
ir draugams

CLUB MAPLEWOOD

JUOZAS IR ELLA VAICAICIAI, Sav.
4258 So. Maplewood Ave.
Telefonas: 847-0580

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
Savo Klientams ir Visiems Draugams Linki

MARINELLO BEAUTY SHOP

VISŲ RŪSIŲ GROŽIO KULTŪRA
MRS. JOSEPHINE CHIPAS, Savininkė

Seštadieniais nuo 9 ryto iki 6 val. vakaro.
Kitomis dienomis nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.
Pirmadieniais, trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta.
3600 SO. EMERALD AVE. Tel.: LAFayette 3-9741
(Jėjimas iš 36-tos gatvės)

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujų
Metų linki savo klientams, draugams
ir pažįstamiems

"TAUPA"

P. ir B. PAKSTAL, sav.

Čia visados galima pasirinkti mūsų pačių gamintų
delikatesų ir vietinių bei importuotų prekių.

2819 W. 71st Street Tel.: RE 7-1996

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
Visiems Savo Kostumeriams ir Draugams
linki

SIUVĖJŲ DIRBTUVĖ

PRANAS IR IEVA NAVAKAUSKAI, Sav.
Cleaning, Pressing and Repairing

2653 W. 43rd St. Tel.: LAFayette 3-4116

Brighton Parko Lietuvių Moterų Klubas

LINKI

VISOMS NARĖMS, REMĖJAMS IR VISIEMS
LIETUVIAMS

LINKSMŲ KALĖDŲ
I R
LAIMINGŲ NAUJŲJŲ 1970
METŲ

Kalėdų švenčių ir Naujųjų 1970 Metų proga

nuoširdžiai sveikiname visus mielus savo bendradarbius,
klientus, draugus, pažįstamus ir bendrai visą lietuvišką
visuomenę, linkėdami šventiškos nuotaikos bei linksmybės,
tyro džiaugsmo su vidiniu pasitenkinimu, pelnyto
pasisekimo ir geros sveikatos!

LEONAS REAL ESTATE

2735 West 71st Street Chicago, Ill. 60629
Tel.: Walbrook 5-6015

SKELBKITĖS NAUJIENOSE

KALĖDOS - PIRKĖJŲ BĖDOS

Skirtingi žemių kontinentai,
skirtingi gyvena juose žmonės
ir dar skirtingesni jų papročiai,
tikybos, tradicijos. Tačiau Ka-
lėdų švenčių papročiai nors ir
skirtingi, bet savo reikšmę vis-
vien yra įdėmūs. Lietuvoje gy-
vendami sakydavome: Kalėdos
— gėdų bėdos, nes šiose
šventėse baigdavosi samdinių
metai ir jiems reikėjo išmokėti
nors ir kuklius, bet metinius
atlyginimus. Gaspadoriai Kalė-
dose turėjo gerai pakrapštyti ar
visai išskrapštyti savo pinigines.
Būdami Dėdės Samo žemėje su-
tinkame Kalėdas ne kaip gaspa-
dorių bėdas, bet Kalėdas — pir-
kėjų bėdas. Gruodžio mėnėsis
yra kalėdinio dovanų pirkimo
karštingės mėnėsės. Švenčių pro-
ga reikia pasveikinti draugus,
pažįstamus, nepažįstamus ir kai-
mynus. Reikia glėbius adresuo-
ti ir išsiųsti Christmas Cards.
Reikia savo šeimyną, giminę ir
gerą kaimyną apdovanoti dova-
na. Čia ir prasideda pati di-
džioji kalėdinė bėda. Klausimai
kaip vaiduokliai ir nemigos nak-
tys kvaršina galvą ką ir kokią
dovaną tam ir kitam pirkti.
Skubama į pačias didžiulias
krautuves ir čia toji sudėtingoji
problema turi būti išsprendžia-
ma. Prie įėjimo durų tave su-
tinka Salvation Army vyrai ar
moteris varpeliu skambina ir
meldami įmesti į jų varinį puo-
dą savo metalinį ar popierinį pi-
nigą. Krautuves išpuoštos ka-
lėdiniais ornamentais ir be pa-
liovos aidai melodingi kalėdinių
giesmių aidai. Žmonių spūstis
kaip Sidlaivoje per atlaisus.
Šventinė nuotaika persisunkia
nuo galvos iki kojų padų. Par-
davėjai dirba piecėworką. Ma-
žai kalba, nes kalboms nėra lai-
ko. Per žmonių spūstį prisiga-
ves arčiau prie pardavėjo už-
klausi ar aš negalėčiau gauti
mažesnės išmėros tą drabužėlį.
O jis automatiškai atkiarto:
— Pirk. Mokėk pinigų. Juk
ne sau perki, kitam perki, tai ko
tu rūpini esi apie išmėrą. Iš di-
desnio neiškria. Tegul tą dova-
ną gavęs rūpinaisi.

Argumentams nėra laiko, nes
žmonės stovi užpakalyje ir no-
ri už pasirinktas dovanas mokė-
ti. Sumokėjau. Registeris su-
tarskėjo. Su pardavėju pasikei-
teva šablonišku Merry Christ-
mas — Merry Christmas.
Einu namo. Krautuvių pre-
kylanguose ryškiaspalviai skel-
bimai akį rėžia: Pirk dabar —
mokėsi vėliau. Pirk šiemet —
mokėsi kitą metų. Nereikia pi-
nigų įmokėti. Vasario mėnesyje
tik pradėsi išsimokėjimą. Tik-
rai "geraširdžiai" tie mūsų biz-
nieriai, kurie sudarė tokias "auk-
sines" sąlygas kalėdinių dovanų
apsipirkimu. Tereikia angliškai
mokėti pasakyti — charge it,
na, ir dar kai kurias smulkme-
nas.

Eidamas gatvėje sutinku žy-
giuojantį Kalėdų senelį su mai-
šu ant kupros ir ranka varpeliu
skambinantį ir kartkartėmis vis
šūktelėjant:
— Merry Christmas o-ho-ho-
ho! Merry Christmas o-ho-ho-
ho! Vaikų būreliai lydi jį ir jis
kiek paėjęs, pailsėjęs iš maišo
duoda vaikams tai švilpuką, ka-
reivėlį, žaisliuką ir šiaip kokį
dzinguliuką primindamas, kad
yra senas, didelės dovanas nega-
lijs panešti. Visos jo didelės,
gražios dovanos yra sukrautos
pas Bamblatą. Pakalbinkite sa-
vo mamytės ir kartu nueikite jas
parsinešti. Vaikai klykaudami
ir šokinėdami skuba į namus
ir pridusę šaukia:
— Mommy, mommy. Santa
say reikia skubėti pas Bambla-
tą kalėdines dovanas atsiimti.
Siekia griebti mamą už sijono
ir greičiau tempti pas tą Bam-
blatą, bet čia nepaprasta kliū-
tis, nes mamos sijonas taip nu-
trumpintas, kad tik ant kėdės
pasistojęs vaikas gali jį pasiek-
ti. Tačiau motina yra motina.
Ji vaikų aimanų ir prašymų ne-
gali negirdėti. Nebaigusi net
virti vyrai, esančiam darbe, pie-
tus su vaikais galvotrukčiais iš-
skubėjo kalėdinių dovanų atsi-

nešti. Vaikai kaip vaikai: lėję
krautuven vienas čiupo dviratū-
ką, antras radiuką, trečias fo-
to aparatuką, na, ir dar visokių
žaislų glėbius prisirinko. Pa-
tenkinti vaikai, patenkinta ma-
ma, patenkintas ir Bamblato
pardavėjas užpildydamas sieks-
nio ilgumo pirkinių sąrašą. Ma-
ma nerūpestingai pūsdama ci-
garetės dūmą įmantriai paėmu-
si paiselį pasirašė "charge ac-
count" popierį. Nepadėjus iš ran-
kų piestuko, ji kažkaip prisimi-
nė juk dėl "daddy" nėra nu-
pirkta jokia kalėdinė dovanėlė.
O vistiek švenčių proga reik-
lėtų ir jį pradžiuginti. Bet ką
jam pirkti, klausimas kaip bas-
lys stovėjo jos akyse. Po ilges-
nių svarstymų ir galvojimų jai
pasipiršo ir gana geniali mintis
— nupirkti vyrai darbinės kel-
nės, nes dabartinės juk taip yra
nusidėvėjusios, kad net Adomo
obuoliai pro jas prasišviečia...

Apsirūpinę kalėdiniais pirk-
niais mama ir vaikai ten pat už-
kandinėje pailsėjo, pasivaishino
ir pertekę šventinė nuotaika, ap-
sikrovę paketais išjudėjo gatve
vedančia į namus. Čia vos duris
praverus, vaizdas buvo kaip
vaizduojamoje "pėkloje. Kartūs
dūmai, sūvisių kvapas tiesiog
darė padėtį neįžengiamą vidun.
Blogybė visa ta, kad per tą di-
delę skubą vykti krautuven, už-
miršo užgesinti ugnį ir iš vyrai
virtų pietų puoduose teliko tik

juodos anglies pavidale lieka-
nos.

Degusių smarvei pašalinti ma-
ma vienokiais ir kitokiais kvap-
niais purškalais išpurškė visus
kambarius.

Grįžo ir "daddy" iš darbo.
Vaikai kaip bitės jį apsupo ro-
dydami atsineštas kalėdines do-
vanas. Tačiau "daddy" nuotaika
ne tik, kad nepraskaidrėjo, bet
suniūro kaip "devynios pėtny-
čios". Jis žino, kad už tas do-
vanas jam reikės "šapoje" po
Kalėdų prakaistas šluostyti. Nu-
taika murzino dar ir tai, kad
vietoje jam įprastų pietų šian-
dien tegavo tik du neišskios su-
dėties senučius ir puodelį ry-
tą virtos kavos. Tačiau jam po
šios niūrios nuotaikos bus žy-
miai šviesesnės Kalėdų šventės,
nes jis gaus dovaną naujas dar-
binės kelnes.

Kalėdų šventės jau prie pat
nosies. Reikia pirkti, bent ką
pirkti. Toks jau kalėdinis ap-
sipirkimo impulsas daugiau ar

mažiau yra apėmęs kiekvieną.
Užsukau pas mano pažįstamą, iš
Lietuvos kilusi prekybininką
Mauškę. Jis buvo lyg ir pa-
vargęs, bet linksmas ir per sa-
vo taurinę pertraukdamas ran-
komis daugiau negu patenkintas
į mano klausimą, kaip sekasi,
atsakė:

— U, viskas gerai sekasi.
Biznis žydėte žydi. Oi, būtų
dar geriau, kad tas Kristus nors
du kartus metuose gimtų...

Kūčios. Kalėdų švenčių išva-
karės. Užgęsta krautuvenė
puošnios šventinės iluminacijos.
Nutilsta kalėdinių giesmių ai-
dai. Džiaugiasi kalėdinių do-
vanų gavėjai ir jas parūpinu-
siejį biznieriai. Visos oro lini-
jos perpildytos papildomais skri-
dimais į saulėtąją Floridą, nes
biznieriai padarę gerus pelnus
skuba Floridon pailsėti ir jos
kaitrioje saulutėje savo tauke-
lius pašildyti. Paprastieji dova-

nių pirkėjai lieka čia pat šiaurėje
ir jau švenčia Kalėdas... Chica-
goje visa policija susėdusi ma-
šinose su blykčiojančiomis mė-
lynomis šviesomis skuba gatvė-
mis į jiems per radiją nurodo-
mas "paskyrimo vietas". Nepa-
siduoda policijai ugniagesiai ir
preitosios pagalbos mašinos. Šie
žaižaruojančiomis raudonomis
šviesomis ir garsiomis sireno-
mis įrengtuose automobiliuose
zuja po miestą ir skelbia, kad
jau vyksta iškiliosios Kalėdų
šventės...

Taip Kalėdos. Kilnus jų šven-
tinis obalsis — Garbė Dievui
Aukštųjų, Ramybė žemėje
geros valios žmonėms!

Jotijos Jonas

"NAUJIENOS" BOLŠEVIKAMS
YRA RAKSTIS JŲ AKYSE

SKAITYK IR KITAM PATARK
SKAITYTI "NAUJIENAS"

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
linki visiems savo klientams ir draugams

JŪRA TAP

"Kur geri draugai susitinka"
U. ir K. KUPREISIAI

2638 W. 69th Street Tel. PR 6-6673
Chicago, Ill.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKIME VISIEMS GEROS VALIOS LIETUVIAMS

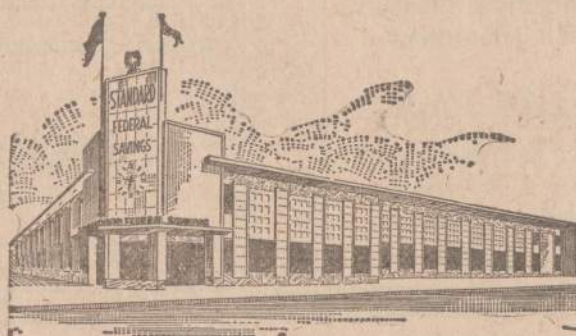
JUSTINAS MACKEVICIUS

Standard Federal Taupymo ir
Skolinimo Bendrovės
Direktorių Tarybos
Pirmininkas

JUSTINAS MACKEVICIUS, Jr.

Standard Federal Taupymo ir
Skolinimo Bendrovės
Prezidentas ir
Menadžeris

STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVENUE

TEL. VIRGINIA 7-1141